

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

R. van Aelst
(d.d. 20 april 2022)

Nummer
3845

Onderwerp
Wegvallen steun OV bedrijven

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Het OV heeft het zwaar gehad in corona tijd. Vaste reizigers werkten thuis en omzet kelderde. Ondanks de steun die er uiteindelijk voor OV bedrijven kwam, viel er ook veel OV weg, mede na een opdracht van het Rijk werd er fors in het OV gesneden. De SP hoort van reizigers die toch voor de auto kiezen, omdat er minder OV beschikbaar is en het AD schreef onlangs dat het vooral de OV reizigers zijn die meer thuis willen werken.¹ Desondanks kopt

Nu.nl vandaag: Ov-bedrijven onaangenaam verrast door stopzetting overheidssteun in 2023.² Het Rijk zou er vanuit gaan dat het aantal reizigers weer gewoon op peil zal zijn in 2023.

Vragen:

- 1. Is de verwachting van GS dat het reizigersaantal in 2023 weer op het peil van vóór Corona zal zijn? Zo ja, op basis waarvan?*

Antwoord

Nee, wij verwachten op dit moment niet dat de reizigersaantallen in 2023 weer op het niveau van 2019, de tijd voor corona, zal liggen. De landelijk gehanteerde scenario's, waar onder meer het provinciale transitieplan op gebaseerd is, gaan ervan uit dat het aantal reizigers alleen in het meest optimistische scenario in 2023 op het niveau van 2019 uitkomt. Hierbij wordt dan ook een stuk groei gemist waar in 2019 in alle concessies rekening mee was gehouden. In de praktijk is dit meest optimistische scenario tot nu toe nog nooit gehaald, waardoor we niet verwachten dat dit in 2023 wel het geval zal zijn. Met de kennis van nu gaan we ervan uit dat het OV pas in 2025 weer in de buurt komt van de reizigersaantallen van 2019.

Op dit moment ligt het aantal reizigers tussen de 75% en 80% ten opzichte van het aantal reizigers in 2019. Met name scholieren en studenten zijn teruggekeerd, maar de terugkeer van forenzen blijft achter. De verwachting is nu dat forenzen ook nog langere tijd achterblijven bij de aantallen van 2019. Dit is het gevolg van het toegenomen aantal thuiswerkers. Omdat forenzen gemiddeld per reiziger meer voor hun reis betalen dan scholieren en studenten, is de totale opbrengst uit kaartverkoop ten opzichte van 2019 lager dan het aantal reizigers.

¹ <https://www.ad.nl/auto/ruim-4-op-de-10-werknemers-willen-niet-meer-dagelijks-naar-het-werk-reizen~abbf0d3f/>

² <https://www.nu.nl/economie/6195896/ov-bedrijven-onaangenaam-verrast-door-stopzetting-overheidssteun-in-2023.html>

Stopzetten van de overheidssteun per 2023 zou betekenen dat het OV verder afgeschaald moet worden. Het college is verontrust over deze ontwikkeling. Onze vervoerders werken op dit moment scenario's uit van de impact die dit op het OV zal hebben. Deze scenario's zijn naar verwachting eind mei gereed. Op basis hiervan gaan we in landelijk verband opnieuw in gesprek met het Rijk om een vorm van rijkssteun ook in 2023 mogelijk te maken.

2. *Is de verwachting van de vervoersbedrijven dat het reizigersaantal in 2023 weer op het peil van voor Corona zal zijn?*

Antwoord

Deze verwachting is er op dit moment niet. De vervoersbedrijven hanteren dezelfde landelijke scenario's als genoemd in de beantwoording van vraag 1. Daarom zal bij stopzetten van rijkssteun verder in het aanbod moeten worden gesneden.

Door het lagere reizigersaantal door Corona, is het busvervoer in ZH een stukje uitgekleeft. Lijnen reden minder vaak, op minder haltes en tot minder laat.

3. *Als het aantal OV reizigers blijkbaar per 2023 weer op het oude peil is, zijn per 1 januari ook alle buslijnen, haltes en tijden die door het lagere reizigersaantal geschrapt waren, weer op peil? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zoals blijkt uit het antwoord op vraag 1 verwachten wij niet dat dit het geval zal zijn. Als het aantal reizigers in 2023 wel gelijk is aan 2019 zal dit niet betekenen dat het OV er precies hetzelfde uit zal zien als voor corona. Een eerste reden is dat elk jaar de dienstregeling wordt aangepast aan de veranderende reizigersvraag. Ook zonder corona zou het OV er daarom nu anders uitzien dan in 2019. Hiernaast gaat het provinciale Transitieplan, zoals vastgesteld door Provinciale Staten, ook uit van structurele veranderingen. Hiermee wordt beoogd om het aanbod van het OV beter te laten aansluiten bij de vraag van de reiziger. Als gevolg hiervan zullen niet alle wijzigingen die zijn doorgevoerd worden teruggedraaid.

Bereikbaarheid staat centraal. Overal waar een lijn geheel of gedeeltelijk is opgeheven moet een gelijkwaardig alternatief beschikbaar zijn. Het alternatief moet minstens net zo snel zijn, minstens net zo vaak rijden en mag niet duurder zijn. Voorbeelden hiervan zijn OV-op-Maat (concessie HWGO), Bestelbuzz (concessie DMG), of Vlinder (concessie Zuid-Holland Noord). Als het aantal reizigers weer volledig is teruggekeerd betekent dit in de praktijk dat er meer aanbod zal zijn op de snelle verbindende lijnen, waardoor deze nog aantrekkelijker worden voor de reizigers om te nemen. Dit is belangrijk, want hiermee kunnen we onze provincie bereikbaar houden. Tegelijk zal het aanbod van ketenmobiliteit groeien, zodat er voor iedere reiziger een mogelijkheid is die aansluit bij de individuele vervoerbehoefte.

4. *Zo nee, op basis waarvan denkt GS reizigers weer terug in het gehavende OV te verleiden?*

Antwoord

Een belangrijk uitgangspunt van het Transitieplan is dat openbaar vervoer weer zo aantrekkelijk mogelijk wordt voor de reiziger. Daarvoor worden nu met name ingezet op de snelle en frequente lijnen van het netwerk waar veel reizigersvraag is. De provincie werkt samen met wegbeheerders aan verbetering door deze lijnen nog sneller en betrouwbaarder te laten rijden, in combinatie met goede haltes en ketenvoorzieningen. Hiermee worden reizigers verleid om zo snel mogelijk terug te keren naar het OV.

Het AD berichtte dat juist OV reizigers meer thuis willen werken na Corona.

